

Framtidsprognoser för trafiken och rörligheten fram till år 2050

Utvecklingsbilden för markanvändningen i Kimitoöns kommun 2050

Inom trafiksektorn hör elektrifieringen av trafiken till de viktigaste tekniska genombrotten som minskar trafikens miljöpåverkan drastiskt. Utsläppen under elbilarnas livscykel är betydligt lägre än för bilar med förbränningsmotorer. Elbilar är också energieffektivare än bensin- och dieselmotorer. Det är möjligt att främja elektrifieringen av trafiken också på lokal nivå bland annat genom att se till att det finns tillräckligt med laddningstjänster i det offentliga laddningsnätverket och genom att erbjuda elbilar förmåner till exempel i parkeringsplaneringen eller med färjeförbindelserna. Kimitoön domineras av småhus och då är laddningsmöjligheterna i regel goda. Största delen av elbilarna laddas hemma, vid fritidsbostaden eller på arbetsplatsen. Det finns ett behov av att ordna laddningstjänster särskilt vid anslutningsparkeringsplatserna samt för den tunga trafiken som långsamt elektrifieras. Också turismen främjas av ett bra laddningsnätverk eftersom laddningsservice för elbilar ofta utnyttjas under sådana resor i hemlandet som kräver övernattning.

Elektrifieringen förbättrar också möjligheterna att cykla eftersom det går att cykla längre sträckor än tidigare med en elcykel. Högklassiga cyklingsmöjligheter och tjänster för cykelturism är viktiga för såväl lokalbefolkningen, de fritidsboende som turismen. Även om resan till fritidsbostaden avläggs med bil är det möjligt att cykla lokalt.

Den tekniska utvecklingen påverkar inte bara rörlighetsmöjligheterna utan också rörlighetsbehoven. I trafikundersökningarna syns ökat distansarbete som färre arbetsresor. De allt flexibla arbetstiderna och att arbete i allt lägre grad är platsbundet har gjort det möjligt att välja bostadsort på längre avstånd från arbetsplatsen – man behöver inte längre åka till arbetsplatsen dagligen. Coronapandemin satte fart på distansarbetet och det blev också allmännare med service på distans. Man kan förvänta sig att distansarbete behåller sin popularitet i framtiden när det gäller sådana arbetsuppgifter där det är möjligt och naturligt. Också den tekniska utvecklingen främjar distans- och hybridarbete. I framtiden kommer man att kunna tillbringa längre perioder i allt fler fritidsbostäder och användningen av fritidsbostäderna kommer inte på samma tydliga sätt att inskränka sig till semesterperioder och veckoslut.

I kärnan för ett hållbart trafiksystem finns knutpunkterna som förbinder olika transportsätt till resekedjor. Med tanke på knutpunkterna är det viktigt att det finns smidiga parkeringssystem och fungerande anslutningsparkeringsplatser samt anropsstyrd trafik som möjliggörs av digitaliseringen. Genom att utveckla anslutningsförbindelserna kan man förbättra arbetsmöjligheterna i pendlingsregionerna Åbo, Salo och huvudstadsregionen.

I framtiden kommer olika delade tjänster att förändra behovet av privatbilism. Autonoma fordon, som alltså rör sig utan chaufför, uppskattas bli en av de största förändringarna under de kommande årtiondena. Prognoserna för hur utvecklingen av den autonoma trafiken kommer att framskrida är emellertid fortfarande osäkra. Autonoma applikationer blir långsamt allt vanligare i fordon och trafiksystem men det är uppenbart att chaufförens roll bakom ratten i personbilar kommer att minska under de kommande decennierna. Detta gör det bland annat enklare för äldre invånare att röra sig, vilket minskar skjutsbehovet.

Autonoma bilar förändrar ägandesättet och användningen av personbilar och bäddar för kostnadseffektiva delade tjänster. Autonom trafik ersätter den traditionella tidtabells- och linjebundna kollektivtrafiken särskilt där passagerarströmmarna är mindre. Linjeutbudet som utgår från rutten och tidtabeller koncentreras till starka delsträckor där det erbjuds nya sorters autonoma trafiktjänster för att möjliggöra smidiga anslutningar vid knutpunkterna.

Rörligheten i autonom trafik skulle kunna genomföras som en taxiliknande tjänst där resan görs flexibelt från dörr till dörr, i motsats till kollekttrafiken där standardrutter och fastslagna tidtabeller ska följas. Autonom trafik revolutionerar möjligheterna till rörlighet. Fordon som nätverkar sinsemellan skulle kunna utbyta information om trafikmiljön och resmålen och på det sättet möjliggöra en flexibel kombination av kostnadseffektiva resor. När autonoma fordon blir allt allmännare minskar behovet av dagens privatbilism och ägande av personbilar. En fördel är också att man kan utnyttja restiden på önskat sätt i den autonoma trafiken, till exempel till arbete eller läsning. Samtidigt suddas gränsen mellan arbete och fritid ut eftersom restiden kan användas friare.